

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
CLASELE IX-XII**

Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București

14 martie 2025

Clasa a IX-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Lucrările în care eseul/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu zero puncte.**
- **Timpul de lucru: trei ore.**
- **Total: 100 de puncte.**

Citește cu atenție textele de mai jos.

A.

Știam un loc, la poalele pădurii, unde mlaștina devine un râu adânc, mai demult stăteam acolo, pe mal, săpasem cu mâinile mele un scaun în pământ, copacii mă cunoșteau, câteodată le ceream creanga de care aveam nevoie, o pasăre venea să îmi cânte, dacă tăcea, o rugam să continue.

Ca să ajung la locul acela, trebuia să străbat o parte a pădurii, ea îmi arăta drumul printre raze portocalii, dacă era prea umed, îmi deschidea altul, dar mie nu-mi plăcea, abia așteptam să ies la câmp deschis, pădurea știa asta și se supăra, voia să mă zgârie, o dată a încercat să-mi scoată ochii cu multă și feroce dragoste.

Urma un câmp, mă oprea lumina orizontului prea brusc, strângeam pleoapele, era o pajiște verde, câțiva stejari se înălțau, răzleți, își făceau semne de la distanță, se furișaseră din pădure; pe sub ei mișunau ierburile, umblau și ele, schimbându-și locurile într-o alunecare aproape imperceptibilă, pâcuri întregi, se vizitau [...], cele mai multe sunau ca niște fire de sârmă, povesteau întâmplări dintr-o lume cumplit de vie, mi se strângea stomacul ascultându-le, pentru că mă simțeam nepregătit pentru punctul lor de vedere în care ziua și noaptea se contopesc într-o magmă gălbuie, stelele, în plină zi, își desfășoară mersul pe sub lumina puternică a soarelui, iar noaptea se petrece același lucru, doar că lumina devine sunet.

Ca să mă smulg din îmbrățișarea vegetală care m-ar fi putut anihila, mă abăteam de-a lungul unei râpe, un fel de albie secată și lungă de vreo două sute de metri, umblam cu soarele în cap și cu două picioare în umbră, era o albie a echilibrului, acolo îmi găseam justificări, firește, îmi erau egale, o logică a stărilor mă împingea către ele.

În zilele dinaintea întâlnirii cu Zenobia, la intrarea râpei mă întâmpina un fluture, de obicei cafeniu, pesemne totdeauna altul, deși același, (n-aș putea să explic), câteodată era alb, se balansa ca beat la stânga și la dreapta mea, îi vorbeam cu glas tare, îi mulțumeam ca unui ghid amabil, mă săruta pe pleoape, apoi se depărta șoptindu-mi că venirea mea le face plăcere, mi se ivea o floare, să zicem galbenă, o întrebam ce mai face, o mângâiam cu un deget, la câțiva pași apărea năvala florilor anunțate de ea, totdeauna de culoarea ei, să zicem galbene (în alte zile erau mov sau albastre sau de alte culori, potrivite cu cele ale anunțătoarei), uneori mă atingea în treacăt, parcă pentru a-mi atrage atenția, câte o floare, din cele de data trecută, o întrebam despre celelalte, vorbeam frumos cu ea, se legăna cam tristă, puținele ei surori care mai supraviețuiseră începeau să se ivească de te miri unde, ieșeau să mă vadă, le mulțumeam și lor, le vorbeam despre strălucirea moartă a suratelor de prin serele orașului și tot așa, până la capătul râpei, acolo se termina și câmpul, coboram o pantă bruscă, mă sprijineau câțiva copaci, ca să nu cad, până la apă.

Vă rog să recapitulați această pagină mai mult florală și, oricum, descriptivă, pe când eu așteptam să se înstăpânească primăvara ca s-o pot duce pe Zenobia în lumea aceasta sălbatică și tândră și indiferentă față de pieire, ghidat de-a lungul râpei de fluturele care semăna leit, acum îmi dădeam bine seama, cu zâmbetul și cu șoaptele ei.

Gellu Naum, *Zenobia* (1985)

B.

Apoi s-a întors și ne-am continuat drumul până când dintre dune a răsărit un peisaj pe care probabil l-au mai zărit doar vechii cimerieni* conducători de caravane, după zile întregi de fugă printre valurile de nisip, pe spinarea unor cai mici: o pădure, neverosimilă, alcătuită din carnea și blana visului. Verdele-stins al frunzelor devenea strident pe fundalul alb al nisipului. Pe măsură ce ne apropiam, natura onirică a acestei păduri devenea și mai evidentă, pentru că, deși așteptam – o așteptare alcătuită din experiențe și din clișee – ca pământul să ia locul dunelor, copacii aceia imenși țâșneau direct din nisip. Iar asta nu era totul, ci, odată ajunși la lizieră, în fața noastră a început să se desfășoare un spectacol al diformității, al arborilor care nu se înălțau drept spre cer, ci se contorsionau într-o încercare disperată de a se feri de lumina soarelui, care acolo nu era viață, ci moarte chinuitoare, prin pârjol. Se ascundeau unii sub alții, unii în spatele celorlalți și ramurile groase cât pulpa unui bărbat coborau adesea, formând niște coate care se sprijineau molatic pe nisip. Erau turci bărboși, stând într-o rână și trăgând cu nesaț din narghilea, erau cadâne senzuale sprijinite pe pernele unor rotocoale de ierburi deșertice pe care nu le mișca nicio adiere de vânt. Erau ciulini cu flori rozalii sau roșietice și, văzându-le acolo, înfipse în nisip, mi-am amintit de aceiași ciulini care creșteau și în jurul lacului Fundeni*, printre pungi de plastic și șlapi murdari, stârvuri de câini și păpuși părăsite.

Ilinca știa toate speciile de arbori și de plante și, mergând agale în fața noastră, doar îndrepta un braț alb, fie în stânga, fie în dreapta, fără să privească, și spunea:

— Anin negru... Stejar... Plop... Frasin... Salcie-sălbatică... Viță-de-vie sălbatică...

Pe măsură ce înaintam, arborii învinși de cei mai buni contorsioniști, adică aceia care pierduseră lupta și erau osândiți să fie pavăza celorlalți, se îndeseau atât de mult, încât părea că mergem într-o înserare monotonă, care nici nu se îndrepta spre noapte, nici nu dădea înapoi, înspre ziuă, într-o inversare a curgerii timpului care nu m-ar fi mirat defel. [...]

Iar în inima aceluia trup al întunericului, în miezul acestei înserări perpetue, s-a arătat un trunchi atât de gros, de mineral, de inaccesibil în totalitate, încât o clipă am crezut că e vorba despre mai mulți arbori îmbrățișați, însă imediat am înțeles că era vorba de o iluzie dată de lianele încolăcite în jurul său.

Cristi s-a dus țintă lângă trunchiul imens, și-a pus ușor palma pe scoarță, ca și cum ar fi bătut cuba* în reluare cu un prieten vechi:

— Ce mai faci, frate, toate bune la tine?

Apoi s-a uitat înspre Ilinca, dar nu direct, ci așa cum tăia valurile, pieziș și în jos, i-a făcut semn cu mâna cealaltă și ea a știut imediat despre ce este vorba, așa că l-a prins de mână, iar cu cea rămasă liberă mi-a făcut semn mie, așa că și eu am prins-o de mână, ne-am electrocutat și am pufnit amândoi în răs, un răs înăbușit, ne-am lipit cu piepturile de copac și ne-am întins cât am putut de mult, eu încercând să prind cu mâna stângă mâna liberă a lui Cristi, ca să îmbrățișăm acel arbore imens, dar nu am reușit, chiar dacă eram trei oameni înalți, cu brațe lungi.

Bogdan-Alexandru Stănescu, *Soarele negru* (2024)

*cimerian – care aparținea unei populații de origine tracă, migrată în Antichitate din nordul Mării Negre în Asia Mică

*Fundeni – lac din București, amenajat pe cursul râului Colentina

*a bate cuba – a bate palma într-un gest de salut sau de victorie

Subiectul I**30 de puncte**

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Ilustrează, prin câte un exemplu din fiecare text, un mijloc prin care se manifestă funcția emotivă/expresivă a limbajului. **5 puncte**
2. Prezintă o valoare expresivă a verbelor la imperfect din textul **B**. **5 puncte**
3. Evidențiază, prin câte un exemplu din fiecare text, rolul descrierii în construcția cadrului de natură. **5 puncte**
4. Explică semnificația secvenței: „Vă rog să recapitulați această pagină mai mult florală și, oricum, descriptivă, pe când eu așteptam să se înstăpânească primăvara ca s-o pot duce pe Zenobia în lumea aceasta sălbatică și tandră și indiferentă față de pieire, ghidat de-a lungul râpei de fluturile care semăna leit, acum îmi dădeam bine seama, cu zâmbetul și cu șoaptele ei.”, din textul **A**. **5 puncte**
5. Susține-ți opinia despre modul în care emoția e oglindită de cadrul de natură în cele două texte-suport.

5 puncte

Notă

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea

35 de puncte

Redactează o pagină de jurnal, de cel puțin 250 de cuvinte, care să reprezinte o continuare a textului **A**, în care fluturile cafeniu își prezintă impresiile generate de întâlnirea cu personajul-narator, raportându-te la informațiile din text. În textul tău, vei include o secvență narativă și una explicativă. Data redactării jurnalului este 14 martie 2025.

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea

35 de puncte

Scrie un eseu de minimum 600 de cuvinte, *despre natură ca spațiu al inițierii și descoperirii sinelui*, pornind de la cele două texte date și valorificând experiența ta culturală (literatură, arte plastice, muzică, cinematografie, filozofie etc.).

Notă

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; așezarea în pagină – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseul are minimum 600 de cuvinte.

Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.